

JURISPRUDENTIENIEUWSBRIEF • BESTUURSRECHT

Landelijk Bureau Vakinhoud rechtspraak, team bestuursrecht

Externe email redactieJnB@rechtspraak.nl

Telefoon 088 361 1020

Citeertitels JnB 2023



Inhoud

In deze Jurisprudentienieuwsbrief Bestuursrecht vindt u de volgende onderwerpen:

Algemeen bestuursrecht	2
Handhaving	3
Omgevingsrecht	7
Wabo	7
8.40- en 8.42-AMvB's	11
Natuurbescherming	11
Waterwet	14
Bijstand	14
Sociale zekerheid overig	16
Bestuursrecht overig	17
Arbeidsomstandighedenwet	17
Huisvesting	18
Wet openoverheid / Wet openbaarheid van bestuur	20
Vreemdelingenrecht	21
Terugkeerbesluit	21
Asiel	21
Richtlijnen en verordeningen	23
Vreemdelingenbewaring	23

De Jurisprudentienieuwsbrief Bestuursrecht (JnB) komt – uitgezonderd in vakantieperiodes – elke week uit en bevat een selectie van de meest actuele en belangrijkste bestuursrechtelijke jurisprudentie. De uitspraken worden per (deel) rechtsgebied aangeboden. Door in de inhoudsopgave op het onderwerp van voorkeur te klikken komt u direct bij de uitspraken op het desbetreffende rechtsgebied. De essentie van de uitspraak wordt beknopt weergegeven in koptekst en samenvatting. De link onder de uitspraak leidt door naar de volledige tekst van de uitspraak.

Algemeen bestuursrecht

JnB 2023, 963

Rechtbank Amsterdam, 26-04-2023, [ECLI:NL:RBAMS:2023:4531](#)

burgemeester van Amsterdam, verweerder.

Awb 1:3

Opiumwet 13b

BESLUIT. HANDHAVING. OPIUMWET 13b. WAARSCHUWING. Bestuurlijke waarschuwing vanwege overtreding van de Opiumwet. De beleidsmatige waarschuwing kan in dit geval niet worden gelijkgesteld met een besluit in de zin van artikel 1:3 van de Awb en verweerder heeft eiser terecht niet-ontvankelijk verklaard. Verwijzing naar de conclusie van staatsraad AG van 24-01-2018, [ECLI:NL:RVS:2018:249](#). Eiser wordt niet onevenredig benadeeld, aangezien de waarschuwing geen directe negatieve gevolgen voor eiser heeft. Ook komt eiser niet in bewijsnood, aangezien hij twee jaar na de waarschuwing de rechtmatigheid hiervan kan laten toetsen, mocht het pand gesloten worden na een nieuwe overtreding van de Opiumwet.

Zie in dit verband ook de samenvatting van deze uitspraak onder het kopje "Handhaving" (JnB 2023, 966).

JnB 2023, 964

Rechtbank Zeeland-West-Brabant, 03-11-2023, [ECLI:NL:RBZWB:2023:7838](#)

dagelijks bestuur van waterschap Brabantse Delta, verweerder.

Awb 8:5 lid 1, bijlage 1 1

Waterwet 5.1 lid 1

BEVOEGDHEID. WATERWET. I.c. is geen beroep mogelijk tegen de vaststelling van de legger als bedoeld in artikel 5.1 van de Waterwet. Artikel 8:5, eerste lid, van de Awb, gelezen in verbinding met artikel 1 van de Bevoegdheidsregeling bestuursrechtspraak, bepaalt dat beroep tegen het besluit tot vaststelling van een legger als bedoeld in artikel 5.1, eerste lid, van de Waterwet is uitgesloten. Hierbij geldt als uitzondering dat beroep niet is uitgesloten voor zover daarbij de ligging van een waterbergingsgebied of beschermingszone als bedoeld in die wet wordt vastgesteld of gewijzigd. De uitzondering doet zich hier niet voor. Het beroep van eiseres is niet gericht tegen de vaststelling of wijziging van de ligging van een waterbergingsgebied of beschermingszone, maar is enkel gericht tegen het feit dat het [rivier] niet is opgenomen in de legger.

Zie ook de samenvatting van deze uitspraak onder het kopje "Waterwet" (JnB 2023, 976).

JnB 2023, 965

Voorzieningenrechter ABRS, 20-11-2023, [ECLI:NL:RVS:2023:4290](#)

Awb 8:27, 8:54, 8:104 lid 2 aanhef en onder c

Wet openbaarheid van bestuur (hierna: Wob)

HOGER BEROEP. Wob-besluit. Uitspraak op verzet. Geen doorbreking appelverbod. I.c. leidt hetgeen [appellante] en [bestuurder] hebben aangevoerd niet tot het oordeel dat sprake is van zodanige schending van beginselen van een goede procesorde, dan wel fundamentele

rechtsbeginselen, dat van een eerlijk proces geen sprake is. De rechtbank hoefde geen aanleiding te zien om verweerders op de voet van artikel 8:27 van de Awb op te roepen om verplicht ter zitting te verschijnen. Ook hoefde de rechtbank geen aanleiding te zien om personen als getuige op te roepen. Uit het arrest van het HvJ van 16 december 1976 (Rewe, [ECLI:EU:C:1976:188](#)), volgt dat bij het ontbreken van een regeling ter zake in het Europese recht, de vaststelling en uitvoering van procesregels - zoals over het oproepen van personen en de bevoegdheid van de bestuursrechter - een aangelegenheid is van de nationale rechtsorde van Nederland. Er is geen aanleiding voor het oordeel dat wat betreft het oproepen van personen beginselen van het Unierecht zijn geschonden. Verder hebben in dit geval effectieve rechtsmiddelen open gestaan en daarvan is ook gebruik gemaakt.

[Naar inhoudsopgave](#)

Handhaving

JnB 2023, 966

Rechtbank Amsterdam, 26-04-2023, [ECLI:NL:RBAMS:2023:4531](#)

Burgemeester van Amsterdam, verweerder.

Algemene wet bestuursrecht (Awb) 1:3

Opiumwet 13b

HANDHAVING. OPIUMWET 13b. BESLUIT. WAARSCHUWING. Bestuurlijke waarschuwing vanwege overtreding van de Opiumwet. De beleidsmatige waarschuwing kan in dit geval niet worden gelijkgesteld met een besluit in de zin van artikel 1:3 van de Awb en verweerder heeft eiser terecht niet-ontvankelijk verklaard. Verwijzing naar de conclusie van staatsraad AG van 24-01-2018, [ECLI:NL:RVS:2018:249](#). Eiser wordt niet onevenredig benadeeld, aangezien de waarschuwing geen directe negatieve gevolgen voor eiser heeft. Ook komt eiser niet in bewijsnood, aangezien hij twee jaar na de waarschuwing de rechtmatigheid hiervan kan laten toetsen, mocht het pand gesloten worden na een nieuwe overtreding van de Opiumwet.

Zie in dit verband ook de samenvatting van deze uitspraak onder het kopje "Algemeen bestuursrecht" (JnB 2023, 963).

JnB 2023, 967

ABRS, 22-11-2023, [ECLI:NL:RVS:2023:4320](#)

college van burgemeester en wethouders van Zwolle.

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) 2.1 lid 1 aanhef en onder c bestemmingsplan "Buitengebied-IJsselzone, Windesheim"

HANDHAVING. BESTEMMINGSPLAN. UITLEG PLANREGELS. SPECIFIEK

GEBRUIKSVERBOD. I.c. wordt geoordeeld dat de rechtbank, in navolging van het college, van een onjuiste uitleg van de planregels is uitgegaan. De rechtbank heeft niet onderkend dat artikel 26.5, aanhef en onder b, van de planregels een specifiek gebruiksverbod bevat waaraan getoetst dient te worden. De planwetgever heeft met dit gebruiksverbod de gebruiksmogelijkheden van de gronden met de bestemming "Tuin" zoals vermeld in artikel 26.1 van de planregels nader bepaald. De rechtbank had hier niet aan voorbij mogen gaan. Dit

heeft de rechtbank wel gedaan door alleen op basis van de in artikel 26.1 vermelde gebruiksmogelijkheden te oordelen dat geen sprake is van strijd met het bestemmingsplan. In dit geval vindt op het perceel in strijd met het bestemmingsplan opslag plaats en omdat een omgevingsvergunning daarvoor ontbreekt is sprake van een overtreding van artikel 2.1, eerste lid, aanhef en onder c, van de Wabo en is er een wettelijke grondslag voor bestuurlijk handhaving.

JnB 2023, 968

ABRS, 22-11-2023, [ECLI:NL:RVS:2023:4321](#)

college van burgemeester en wethouders van Wierden.

Burgerlijk Wetboek (BW) 5:54 lid 1

bestemmingsplan "Buitengebied 2009"

HANDHAVING. OMGEVINGSVERGUNNING. BESTEMMINGSPAN. ONEVENREDIGE BENADELING. ALGEMEEN BELANG. BURENRECHT. GEEN GERINGE OVERTREDING. FINANCIËLE GEVOLGEN. Afwijzing handhavingsverzoek tegen schuur die perceelsgrens overschrijdt. I.c. is het bouwen in strijd met de omgevingsvergunning en het handelen in strijd met het bestemmingsplan geen geringe overtreding. De overschrijding van de perceelsgrens en het niet bouwen op een afstand van 45 cm daarvan, betekent dat de ligging van de schuur met 110 cm over een lengte van 18 m afwijkt van de verleende omgevingsvergunning. Dit is een oppervlakte van bijna 20 m². Daarbij wordt ook betrokken dat de overschrijding van de perceelsgrens gevolgen heeft voor het uitoefenen van het eigendomsrecht van [partij]. Dat de overschrijding een gering aantal vierkante meters omvat in verhouding tot de grote oppervlakte van het perceel van [partij], kan op zichzelf geen reden zijn om het verzoek om handhavend op te treden af te wijzen.

[...] het college [heeft] het verzoek van [partij] om handhavend op te treden tegen het door [appellant] op haar erf gebouwde gedeelte van een schuur afgewezen [...].

[...] Onevenredige benadeling

[...] 4.2. De Afdeling overweegt dat de rechtbank terecht heeft geoordeeld dat het college in het besluit op bezwaar [...] onvoldoende heeft gemotiveerd dat publiekrechtelijk gezien sprake is van een geringe overtreding. In dat besluit richt het college zich voornamelijk op de privaatrechtelijke verhoudingen tussen [appellant] en [partij] en gaat daarbij niet in op de publiekrechtelijke grondslag voor handhaving. In wat [appellant] heeft aangevoerd, ziet de Afdeling geen aanleiding voor een ander oordeel.

Daarnaast heeft de rechtbank naar het oordeel van de Afdeling terecht overwogen dat niet deugdelijk is gemotiveerd dat sprake is van bijzondere omstandigheden waardoor handhaving niet evenredig is in verhouding tot de daarmee te dienen doelen. De rechtbank heeft terecht overwogen dat het college slechts een afweging tussen enerzijds de belangen van [appellant] en anderzijds de belangen van [partij] heeft gemaakt en dat dat niet volstaat. Het algemeen belang dat is gediend met handhaving is onvoldoende meegewogen (vgl. uitspraak van de Afdeling van 9 september 2009, [ECLI:NL:RVS:2009:BJ7196](#)). [appellant] heeft niet aannemelijk gemaakt dat het college dat algemene belang wel bij zijn besluitvorming heeft betrokken. Het college stelt in het besluit dat het gedeeltelijk afbreken van de schuur voor [appellant] een onevenredig grotere schade of benadeling zal opleveren dan [partij] ondervindt door niet handhavend op te treden. Daarbij betreft het college dat de overschrijding van de perceelsgrens ten opzichte van de totale oppervlakte van het perceel van [partij] gering is en dat de zaak privaatrechtelijk kan worden opgelost. Welke (financiële)

gevolgen handhavend optreden precies voor [appellant] zou hebben, maakt het college in dat besluit niet inzichtelijk.

[...] Burenrecht

5. Verder betoogt [appellant] dat de rechtbank heeft miskend dat doordat hij privaatrechtelijk niet verplicht kan worden om de schuur deels af te breken, hij ook niet publiekrechtelijk via handhaving door het college kan worden verplicht om de schuur deels af te breken. Volgens [appellant] dient er rekening te worden gehouden met de regels van het burenrecht, in het bijzonder artikel 5:54, eerste lid, van het Burgerlijk Wetboek (hierna: BW).

[...] 5.2. De rechtbank heeft deze beroepsgrond ten onrechte niet besproken, maar dat leidt niet tot vernietiging van de aangevallen uitspraak, omdat het betoog niet slaagt. Op de zitting heeft [appellant] desgevraagd toegelicht nog geen vordering als bedoeld in artikel 5:54, eerste lid, van het BW te hebben ingesteld en dat ook op minnelijke wijze geen overeenstemming is bereikt met [partij] over de eventuele vestiging van een zakelijk recht of de overdracht van gronden. Vast staat dus dat er geen erfdiensbaarheid tot het handhaven van de bestaande toestand is verleend en dat er geen overdracht van een benodigd gedeelte van het erf heeft plaatsgevonden. De Afdeling overweegt dat het college onder deze omstandigheden niet gehouden is om vanwege de regels van het burenrecht af te zien van publiekrechtelijke handhaving.

[...] 6. Het college heeft in het nieuwe besluit op bezwaar [...] het bezwaar opnieuw gegrond verklaard en het primaire besluit in stand gelaten.

[...] 6.2. De Afdeling is van oordeel dat het college ten onrechte heeft besloten dat handhavend optreden zo onevenredig is in verhouding tot de daarmee te dienen belangen dat daarvan in dit geval kon worden afgezien. Anders dan het college in het besluit heeft gesteld, is het bouwen in strijd met de omgevingsvergunning en het handelen in strijd met het bestemmingsplan doordat de schuur deels op gronden met de bestemming "Agrarisch met waarden - Landschap" is gerealiseerd, geen geringe overtreding. Daarbij betreft de Afdeling het volgende. Op de zitting is bevestigd dat de perceelsgrens met 65 cm wordt overschreden. Deze overschrijding over een lengte van 18 m betekent dat de schuur voor bijna 12 m² op gronden met de bestemming "Agrarisch met waarden - Landschap" staat. De overschrijding van de perceelsgrens en het niet bouwen op een afstand van 45 cm daarvan, betekent dat de ligging van de schuur met 110 cm over een lengte van 18 m afwijkt van de verleende omgevingsvergunning. Dit is een oppervlakte van bijna 20 m². De Afdeling betreft daarbij ook dat de overschrijding van de perceelsgrens gevolgen heeft voor het uitoefenen van het eigendomsrecht van [partij]. De omstandigheid dat de overschrijding een gering aantal vierkante meters omvat in verhouding tot de grote oppervlakte van het perceel van [partij], kan op zichzelf geen reden zijn om het verzoek om handhavend op te treden af te wijzen en de belangen van [appellant] zwaarder te laten wegen dan het algemene belang dat met handhaving van de wettelijke voorschriften is gediend. Daarbij merkt de Afdeling op dat in eerdere uitspraken van de Afdeling (vgl. de uitspraak van 19 oktober 2005 [ECLI:NL:RVS:2005:AU4563](#) en de uitspraak van 21 juli 2004 [ECLI:NL:RVS:2004:AQ3659](#)) waarin is aangenomen dat sprake is van een geringe overtreding, het veelal ging om overschrijdingen van enkele centimeters tot maximaal een paar meters. Dat is hier niet geval.

Het standpunt van het college dat het ongedaan maken van de overtreding voor [appellant] ingrijpende gevolgen heeft en dat daarom van handhaving moet worden afgezien, volgt de Afdeling ook niet. Op de zitting heeft [appellant] aangegeven dat het inkorten van de schuur, dan wel de verplaatsing daarvan lastig en kostbaar is, maar niet onmogelijk. Niet van doorslaggevend belang is dat [appellant] door handhavend optreden zal worden getroffen in zijn financiële belangen. Dat is een risico dat voor zijn rekening moet komen, omdat hij heeft gebouwd in afwijking van de verleende omgevingsvergunning (vgl. uitspraak van 27 mei 2020, [ECLI:NL:RVS:2020:1286](#)). [...]

JnB 2023, 969

ABRS, 22-11-2023, [ECLI:NL:RVS:2023:4319](#)

college van burgemeester en wethouders van Coevorden.

Bouwbesluit 2012 7.22

HANDHAVING. BOUWBESLUIT. HOUTKACHEL. OVERMATIGE HINDER. Lastgeving onder dwangsom om bij bepaalde weersomstandigheden en met bepaald materiaal niet te stoken. I.c. wordt geoordeeld dat het college onvoldoende heeft gemotiveerd dat sprake is van een overtreding van artikel 7.22, aanhef en onder a, van het Bouwbesluit 2012.

[...] 2.4. De Afdeling overweegt, anders dan de rechtbank, dat het college onvoldoende heeft gemotiveerd dat sprake is van een overtreding van artikel 7.22, aanhef en onder a, van het Bouwbesluit 2012. Het college dient op basis van hetgeen hij bij het besluit heeft betrokken vast te kunnen stellen dat sprake is van overmatige hinder in de zin van artikel 7.22 aanhef en onder a, van het Bouwbesluit 2012. Naar het oordeel van de Afdeling is het college daarin echter niet geslaagd. Het college betreft in zijn besluit gegevens van de familie [verzoeker] zoals klachten, filmpjes, foto's en een agenda met een logboek van de overlast. Daarnaast betreft het college een rapport van de toezichthouders waarbij op 4 januari 2018 zwarte rook en geur is geconstateerd. Na de constatering van 4 januari 2018 is de houtkachel voor een periode verzegeld geweest. Tijdens de verzegeling zijn er geen klachten bij het college binnengekomen, na het verbreken van de verzegeling wel, ook deze klachten heeft het college bij het besluit betrokken. Daarnaast heeft het college de constatering van de toezichters neergelegd in de rapporten over de controles van 9 oktober 2020, 10 oktober 2020, 5 november 2020 en 19 november 2020 en 7 december 2020 bij zijn besluit betrokken. De Afdeling stelt vast dat blijkens het rapport over de controle van 9 oktober geen rook en geur is waargenomen. In de rapporten over de controles op 10 oktober en 5 november is geconstateerd dat er is gestookt in strijd met de stookwijzer. Het college heeft zich echter op grond daarvan niet op het standpunt kunnen stellen dat daarom al sprake was van overmatige hinder. De toezichthouder heeft blijkens die rapporten toen geen dan wel een klein beetje geur waargenomen. Ook is toen geen dan wel met tussenpozen witte rook waargenomen. Evenmin zijn roetdeeltjes gezien. Bij de andere controles zijn ook geen rookgeur, rookoverlast of roetdeeltjes waargenomen. Aan de informatie van [verzoeker] kon het college niet de betekenis toekennen die het daaraan heeft toegekend, omdat die informatie niet is bevestigd met objectieve waarnemingen van de toezichthouder. De Afdeling is van oordeel dat de enkele constatering van de toezichthouders van 4 januari 2018 van bijna drie jaar voor de oplegging van de last niet voldoende is voor het oordeel dat het college zich op het standpunt heeft kunnen stellen dat sprake is van overmatige hinder. [...]

[Naar inhoudsopgave](#)

Omgevingsrecht

Wabo

JnB 2023, 970

Voorzieningenrechter Rechtbank Midden-Nederland, 16-11-2023, [ECLI:NL:RBMNE:2023:6107](#)

college van burgemeester en wethouders van de gemeente Utrecht, verweerder.

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) 2.1 lid 1 aanhef en onder a, onder c, onder i, 2.2 lid 1 onder b

Besluit omgevingsrecht (Bor) 2.2aa aanhef en onder b

Wet natuurbescherming (Wnb) 2.7 lid 2

WABO. OMGEVINGSVERGUNNING. AANHAAKPLICHT NATUURTOESTEMMING. STIKSTOF. BOUWFASE. VERGEWISPLICHT. AERIUS-BEREKENING. Omgevingsvergunning voor het bouwen van 246 woningen op het monumentale CAB-gebouw in Utrecht. I.c. wordt geconcludeerd dat het college het standpunt heeft kunnen innemen dat de bouwfase geen toename van stikstofdepositie in het Natura 2000-gebied Oostelijke Vechtplassen veroorzaakt. Het college heeft terecht geconcludeerd dat er ten aanzien van de gevraagde omgevingsvergunning geen aanhaakplicht vanwege een noodzakelijke natuurtoestemming geldt. Ongegrond beroep.

Bij deze uitspraak is een [nieuwsbericht](#) ("Stikstof geen belemmering voor woningbouw Utrecht en agrariërs Flevoland") uitgebracht.

JnB 2023, 971

Rechtbank Amsterdam, 14-11-2023, [ECLI:NL:RBAMS:2023:7203](#)

college van burgemeester en wethouders van Uithoorn verweerder.

Algemene wet bestuursrecht (Awb) 4:5

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo)

Wet bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur (Wet bibob) 3 lid 1

WABO. OMGEVINGSVERGUNNING. BIBOB. I.c. is de aanvraag omgevingsvergunning terecht buiten behandeling gesteld. Gegevens en documenten over de wijze van financiering van het project met vreemd vermogen zijn op zichzelf relevant en van belang voor een integriteitsbeoordeling krachtens de Wet bibob. Omdat die gegevens niet bij de aanvraag waren verstrekt, mocht het college deze alsnog opvragen en daarvoor de beslistermijn opschorten.

JnB 2023, 972

Rechtbank Midden-Nederland, 27-10-2023, [ECLI:NL:RBMNE:2023:5687](#)

college van burgemeester en wethouders van de gemeente [gemeente].

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) 2.1 lid 1 aanhef en onder a

Besluit omgevingsrecht (Bor) bijlage II 2 lid 6, 4a

WABO. OMGEVINGSVERGUNNING. VERGUNNINGVRIJ. ZONNEPANELEN. RIJKSMONUMENT. VOORSCHRIFTEN. EVENREDIGHEID. Omgevingsvergunning plaatsen zonnepanelen op rijksmonument onder voorschriften. De achtergevel heeft geen monumentale waarde meer. I.c. wordt geoordeeld dat op basis van de afmetingen in het legplan niet wordt voldaan aan de voorwaarde van artikel 2, zesde lid, sub b, van bijlage II bij het BOR. Het plaatsen van de zonnepanelen is niet vergunningsvrij. Het college heeft de omgevingsvergunningen voor het plaatsen van zonnepanelen aan eisers mogen verlenen met de daaraan verbonden voorwaarde dat de hoge zijde van de zonnepanelen op de dakkapellen aan de achterzijde van de dakkapel moeten liggen. Geen sprake van een onevenredige belangenafweging.

JnB 2023, 973

MK Rechtbank Oost-Brabant, 19-10-2023, [ECLI:NL:RBOBR:2023:4983](#)

college van burgemeester en wethouders van Oss, verweerder.

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (hierna: Wabo) 2.1 lid 1 aanhef en onder a, c, e en i

Wet milieubeheer 7.17 lid 1

Richtlijn Industriële Emissies (2010/75/EU: verder RIE) bijlage 1 categorie 5.3

WABO(-milieu). BEVOEGDHEID. Omgevingsvergunning voor biomassavergistingsinstallatie. I.c. wordt geoordeeld dat sprake is van een nuttige toepassing die niet is genoemd in bijlage 1, onderdeel 5.3 sub b van de RIE. Daarom is geen sprake van een IPPC installatie en is het college bevoegd om op de aanvraag te beslissen. Voor dit oordeel wordt steun gevonden in de uitspraak van de ABRS in de watervergunningszaak van 12 februari 2020 ([ECLI:NL:RVS:2020:442](#)), waarin alleen de toepassing van mineralenconcentraat al voldoende was om aan te nemen dat sprake was van een nuttige toepassing.

[...] het besluit [...] waarbij het college aan [naam] een omgevingsvergunning heeft verleend voor de wijziging van de biomassavergistingsinstallatie naar een mestbewerkingsinstallatie [...] (de projectlocatie). Het is een omgevingsvergunning voor de activiteiten “het bouwen van een bouwwerk”, “het gebruiken van gronden of bouwwerken in strijd met het bestemmingsplan”, “het veranderen of veranderen van de werking of het in werking hebben van een inrichting” en “het verrichten van activiteiten die van invloed kunnen zijn op de fysieke leefomgeving”, als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, aanhef en onder a, c, e en i, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo). [...]

Bevoegdheid college

5.1 Volgens MOB is het college niet het bevoegd gezag om te beslissen op de aanvraag. Zij dacht aanvankelijk dat GS voor de projectlocatie op 24 april 2018 een vergunning zou hebben verleend, maar heeft ter zitting erkend dat dit een m.e.r.-beoordelingsbesluit als bedoeld in artikel 7.17, eerste lid, van de Wet milieubeheer betreft. Wel stelt MOB nog steeds dat de inrichting van [naam] een IPPC installatie omvat als bedoeld in categorie 5.3 van bijlage 1 van de Richtlijn Industriële Emissies (2010/75/EU: verder RIE). Zoals - onder meer - in het m.e.r.-beoordelingsbesluit is vastgesteld, is sprake is van een verwijdering van meer dan 50 ton ongevaarlijke afvalstoffen per dag. Ook is sprake van fysisch-chemische behandelingen en processen die volgens MOB zijn aan te merken als een fysisch-chemisch proces.

5.2 Het college heeft de omgevingsvergunning van 13 november 2021 verleend voor mestbewerkingsactiviteiten, die zijn gericht op nuttige toepassing van mest(producten). [...]

5.3 In een nadere onderbouwing naar aanleiding van de zitting heeft [naam] verwezen naar een subsidieaanvraag. Hierin is aangegeven dat de door haar geproduceerde eindproducten ('koek na metscheiding', ofwel de dikke fractie en 'mineralenconcentraat') worden afgezet op een wijze die kwalificeert als nuttige toepassing. [...]

5.4 In reactie hierop heeft MOB gesteld dat ook van belang is wat de omvang is van het nuttig toepasbare product in relatie tot de binnenkomende afvalstroom. [...]

5.5 De bewerking van 100.000 ton drijfmest is een activiteit die is genoemd in bijlage I onderdeel C categorie 1, 4, 7 en 28 van het Besluit omgevingsrecht (Bor). Daarnaast moet de inrichting ingevolge artikel 3.3 van het Bor een IPPC inrichting omvatten. In bijlage 1 van de RIE is een opsomming van IPPC installaties. De rechtbank stelt vast dat [naam] in ieder geval meer dan 50 ton afvalstoffen ongevaarlijke afvalstoffen inneemt. Tussen partijen is niet in geschil dat bij de bewerking sprake is van een fysisch chemisch proces en dat geen van de handelingen in artikel 5.3 onder b van bijlage 1 van de RIE plaatsvindt. Om vast te stellen of de inrichting een IPPC installatie is, moet vast staan dat geen sprake is van een nuttige toepassing. Als geen sprake is van een IPPC installatie is GS niet bevoegd en het college wel bevoegd. De rechtbank overweegt hierbij dat het antwoord op de vraag welk bestuursorgaan bevoegd is om op een aanvraag te beslissen, wordt bepaald door de (omvang van de) aanvraag zelf, niet het loket waar de aanvraag wordt ingediend. Het is aan het college, aan de hand van de aanvraag, de daarbij door [naam] overgelegde gegevens of in het kader van de beoordeling van de aanvraag door het college opgevraagde gegevens, om te bezien of sprake is van een nuttige toepassing en het college (en niet GS) bevoegd is om te beslissen op de aanvraag. Daarbij kan het college van [naam] verlangen dat het nader onderbouwt waarom sprake is van een nuttige toepassing. Complicerende factor hierbij is dat ten tijde van de aanvraag nog geen contracten waren gesloten over de afzet van producten uit de installatie (want die is nog niet vergund) maar dat ten tijde van de aanvraag het college wel moest beoordelen palen of het bevoegd is. De rechtbank zal de door [naam] in de beroepsfase verschaft informatie en de reactie van MOB mede daarom betrekken bij de beoordeling van de vraag welk bestuursorgaan bevoegd is, het college of GS. Na een korte beschouwing van relevante rechtspraak over 'nuttige toepassing', zal de rechtbank eerst de afzonderlijke uitvoer- respectievelijk afzetstromen van de inrichting bespreken en vervolgens of kan worden gesproken over een vorm van nuttige toepassing dan wel neveneffect van afvalverwijdering.

5.6 Het begrip 'nuttige toepassing' is niet gedefinieerd in de RIE. In rechtsoverweging 3 van de uitspraak van de Afdeling van 12 februari 2020 [Red.: [ECLI:NL:RVS:2020:442](#)] in een zaak over de verlening van een watervergunning wordt het relevante Europeesrechtelijke kader op een rij gezet. Uit artikel 3 van Richtlijn nr. 2008/98/EG van het Europees Parlement en de Raad van 19 november 2008 betreffende afvalstoffen en tot intrekking van een aantal richtlijnen (PB 2008 L 312; hierna: de Kaderrichtlijn afvalstoffen) volgt dat sprake is van nuttige toepassing bij elke handeling met als voornaamste resultaat dat afvalstoffen een nuttig doel dienen door hetzij in de betrokken installatie, hetzij in de ruimere economie andere materialen te vervangen die anders voor een specifieke functie zouden zijn gebruikt, of waardoor de afvalstof voor die functie wordt klaargemaakt. Bijlage II bij de Kaderrichtlijn afvalstoffen bevat een niet-limitatieve lijst van nuttige toepassingen. Van verwijdering is sprake bij iedere handeling die geen nuttige toepassing is, zelfs indien de handeling er in tweede instantie toe leidt dat stoffen of energie worden teruggewonnen. Bijlage I bij de Kaderrichtlijn afvalstoffen bevat een niet-limitatieve lijst van verwijderingshandelingen. In de aangehaalde uitspraak wordt verwezen naar meerdere arresten van het Hof van Justitie van de Europese Gemeenschappen (hierna: het Hof) waarin het Hof heeft geoordeeld dat een nuttige toepassing in

wezen wordt gekenmerkt door het feit dat het belangrijkste doel ervan inhoudt, dat de afvalstoffen een nuttige functie kunnen vervullen doordat zij in de plaats komen van andere materialen die voor deze functie hadden moeten worden gebruikt, waardoor de natuurlijke hulpbronnen worden beschermd en dat het behoud van natuurlijke hulpbronnen dus het belangrijkste doel moet zijn van de nuttige toepassing. Omgekeerd kan, wanneer het behoud van grondstoffen slechts een neveneffect is van een handeling die voornamelijk strekt tot verwijdering van de afvalstoffen, dit niet afdoen aan de kwalificatie van deze handeling als verwijderingshandeling. In een uitspraak van 13 oktober 2021 [Red.: [ECLI:NL:RVS:2021:2282](#)] over een handhavingszaak hanteerde de Afdeling onder verwijzing naar bovengenoemde uitspraak de volgende criteria:

- het belangrijkste doel van een nuttige toepassing is dat de afvalstoffen een nuttige functie kunnen vervullen doordat zij in de plaats komen van andere materialen die voor deze functie hadden moeten worden gebruikt, waardoor de natuurlijke hulpbronnen worden beschermd.
- Bij de beoordeling of sprake is van nuttige toepassing moet óók gekeken worden naar de geschiktheid van het afval voor nuttige toepassing vanuit milieuoogpunt. Indien de toepassing van afval in grotere mate negatieve milieugevolgen heeft dan het gebruik van andere materialen, kan dit geen nuttige toepassing zijn.

5.7 Uit de eerder genoemde uitspraak van de Afdeling over een watervergunning voor een mestbewerkingsinstallatie met een capaciteit van 200.000 ton drijfmest (dus twee keer zo groot) volgt dat het lozen van het onttrokken water uit de drijfmest geen nuttige toepassing is.

5.8 In dezelfde uitspraak gaat de Afdeling in op de nuttige toepassing van nutriënten (minerealenconcentraat). De Afdeling overweegt hierover het volgende: “[...]”. In deze zaak heeft [naam] naar het oordeel van de rechtbank voldoende onderbouwd dat mineralenconcentraat als kunstmestvervanger kan dienen. Niet aannemelijk is dat de inzet van mineralenconcentraat zwaardere milieugevolgen heeft. Gelet op de energiecrisis is er een markt voor kunstmestvervangers waarbij mineralenconcentraat kan worden verkocht. Het bewerken van drijfmest tot (gedeeltelijk) mineralenconcentraat kwalificeert daarmee volgens de rechtbank als een mogelijke nuttige toepassing.

5.9 De rechtbank acht voldoende aannemelijk dat de dikke fractie bij derden in binnen- en buitenland kan worden afgezet omdat het wordt gehygiëniseerd ten behoeve van export. Dit wordt aangegeven in de ruimtelijke onderbouwing en is ook een van de verplichtingen ingevolge de inmiddels afgesloten overeenkomsten. De rechtbank neemt hierbij in aanmerking dat het een vergunningszaak betreft en niet een handhavingszaak, zoals de uitspraak van de Afdeling van 12 februari 2020 [Red.: [ECLI:NL:RVS:2020:441](#)]. Het college dient namelijk bij een aanvraag om omgevingsvergunning in beginsel af te gaan op de aanvraag en de informatie die daarbij is overgelegd. De rechtbank beschouwt dit als een aanwijzing dat de levering van dikke fractie niet zonder meer kan worden aangemerkt als het zich ontdoen van een restproduct, juist omdat de dikke fractie een bewerking ondergaat en wordt gehygiëniseerd ten behoeve van de export. De rechtbank is niet gebleken dat toepassing van deze stof geen zwaardere milieugevolgen heeft. De rechtbank acht ook voldoende aannemelijk dat er behoefte is aan de dikke fractie dat als product kan worden toegepast als voorraadbemesting ter behoud en verbetering van de bodemvruchtbaarheid.

5.10 De vervolgvraag is of de afzet van beide producten slechts een neveneffect is van een handeling die voornamelijk strekt tot verwijdering van de afvalstoffen. MOB merkt terecht op dat mineralenconcentraat maar een geringe prijs oplevert en dat het maar de vraag is of [naam] met de afzet van dikke fractie winst zal maken omdat ingevolge de door [naam] overgelegde overeenkomsten de transportkosten voor rekening van [naam] lijken te komen. De rechtbank vindt de

winstgevendheid echter niet doorslaggevend. Van belang is dat de inrichting er op is ingericht om een substantieel deel van de ingenomen en verwerkte drijfmest (35%) opnieuw te gebruiken. Het resterende water kan zo worden geloosd.

5.11 Onder deze omstandigheden is volgens de rechtbank in dit geval wel sprake van een nuttige toepassing die niet is genoemd in bijlage 1, onderdeel 5.3 sub b van de RIE. Daarom is geen sprake van een IPPC installatie en is het college bevoegd om op de aanvraag te beslissen. De rechtbank vindt steun voor dit oordeel in de uitspraak van de Afdeling in de watervergunningszaak van 12 februari 2020 [Red.: [ECLI:NL:RVS:2020:442](#)], waarin alleen de toepassing van mineralenconcentraat al voldoende was om aan te nemen dat sprake was van een nuttige toepassing. [...]

Overige jurisprudentie Wabo-milieu:

- MK Rechtbank Oost-Brabant, 19-10-2023, [ECLI:NL:RBOBR:2023:5011](#).

[Naar inhoudsopgave](#)

8.40- en 8.42-AMvB's

Jurisprudentie Activiteitenbesluit milieubeheer:

- Voorzieningenrechter ABRS, 20-11-2023, [ECLI:NL:RVS:2023:4291](#).

[Naar inhoudsopgave](#)

Natuurbescherming

JnB 2023, 974

MK Rechtbank Noord-Holland, 07-11-2023, [ECLI:NL:RBNHO:2023:11496](#)

minister voor Natuur en Stikstof, verweerder.

Habitatrichtlijn 3, 4, 6

Wet natuurbescherming 1.5, 2.1

NATUURBESCHERMING. Wijziging aanwijzingsbesluit Habitatrichtlijngebieden. I.c. wordt geoordeeld dat de minister het wijzigingsbesluit in algemene zin voldoende draagkrachtig heeft gemotiveerd door de gegeven uitleg en de verwijzing naar de aan het bestreden besluit ten grondslag gelegde kaarten.

BELANGENAFWEGING. Verder wordt geoordeeld dat de minister niet heeft mogen afzien van correctie van de aanwijzingsbesluiten. Voor de door eisers gestelde keuzevrijheid en een daardoor mogelijke belangenafweging is geen sprake (meer) bij de al aangewezen gebieden. Of en in hoeverre de staat van instandhouding gediend is met aanwijzing van bestaande habitattypen doet dus niet ter zake. Ook bedrijfsbelangen mogen geen rol meer spelen bij de aanwijzing.

[...] 1. Eisers hebben gezamenlijk beroep ingesteld tegen het besluit van de minister van 22 november 2022, het wijzigingsbesluit Habitatrichtlijngebieden vanwege aanwezige waarden (het wijzigingsbesluit). [...]

Is het besluit zorgvuldig voorbereid en voldoende gemotiveerd?

11.1 Volgens eisers valt niet te controleren of de minister er terecht van is uitgegaan dat er aanleiding was voor correctie van de aanwijzingsbesluiten. [...]

11.3 Naar het oordeel van de rechtbank heeft de minister het wijzigingsbesluit in algemene zin voldoende draagkrachtig gemotiveerd door de gegeven uitleg en de verwijzing naar de aan het bestreden besluit ten grondslag gelegde kaarten en het hiervoor genoemde rapport. Dat de daarin opgenomen gegevens afkomstig zijn uit achtergronddocumenten, die voor eisers niet kenbaar waren, maakt dit niet anders, omdat de motivering van het aanwijzingsbesluit ook zonder raadpleging van de genoemde achtergronddocumenten zelfstandig leesbaar en begrijpelijk is.² In hetgeen eisers hebben aangevoerd ziet de rechtbank ook geen grond om te twijfelen aan de juistheid van de vastgestelde habitatkaarten. Dat die kaarten soms pas enkele jaren na het van toepassing zijnde aanwijzingsbesluit zijn opgemaakt, en dat de daarin opgenomen bevindingen (nog) niet zijn meegenomen in Pas-gebiedsanalyses en/of beheerplannen, betekent, gelet op de uitleg van de minister, immers niet dat de kaarten zien op een andere situatie dan die ten tijde van het nemen van dat aanwijzingsbesluit. Dat vergelijking van aan het wijzigingsbesluit ten grondslag gelegde habitatkaarten met de Aerius Monitor grote (oppervlakte)verschillen laat zien, betekent, anders dan eisers hebben gesteld, ook niet dat de aan het wijzigingsbesluit ten grondslag gelegde habitatkaarten onjuist zijn. De Aerius Monitor is immers niet opgezet om de grootte van in kaart gebrachte habitattypen vast te leggen en is bovendien gebaseerd op de meest recente gegevens, en niet op de gegevens ten tijde van belang.

Is er ruimte voor een belangenafweging?

12.1 Volgens eisers had de minister bij de aanwijzing van Natura 2000-gebieden (en bij de correctie op die aanwijzing) een belangenafweging moeten maken en daarbij ook de sociaal-economische belangen moeten meewegen. De correctie op de aanwijzingsbesluiten heeft geen positieve effecten op de staat van instandhouding en kan dus net zo goed achterwege worden gelaten. Dat de minister verplicht is alle in de aangewezen Natura 2000-gebieden voorkomende habitattypen en soorten toe te voegen is onjuist. Er is een zekere keuzevrijheid, als er voldoende gebieden zijn met vergelijkbare kwaliteit en mogelijkheden tot het realiseren van een duurzame situatie.

12.2 Volgens de minister heeft de Europese Commissie aangegeven, en volgt uit vaste jurisprudentie van de Afdeling, dat alle habitattypen en soorten die in meer dan verwaarloosbare mate voorkomen, moeten worden aangewezen. Er bestaat volgens de minister dan ook geen mogelijkheid voor een belangenafweging.

12.3 Volgens vaste jurisprudentie van het Hof van Justitie van de Europese Unie moeten bij een aanwijzingsbesluit voor een Habitatrictlijngebied uitsluitend overwegingen van ecologische aard betrokken worden bij de selectie en begrenzing van het gebied. Hierbij mag geen rekening worden gehouden met vereisten op economisch, sociaal of cultureel gebied en met regionale en lokale bijzonderheden zoals vermeld in artikel 2, derde lid, van de Habitatrictlijn (arrest van 7 november 2000, C-371/98, First Corporate Shipping, ECLI:EU:C:2000:600, punten 16 en 25). Indien een gebied is aangemeld voor plaatsing op de lijst van gebieden van communautair belang en daarop is geplaatst, zien de aanmelding en plaatsing op die lijst niet uitsluitend op de habitattypen en habitatsoorten waarvoor het desbetreffende gebied is geselecteerd, maar op alle habitattypen die in het bewuste gebied voorkomen in een meer dan verwaarloosbare oppervlakte.³ Ook voor die habitattypen en soorten die niet direct tot de selectie van de gebieden hebben geleid, maar die wel in die gebieden voorkomen, dienen daarom instandhoudingsdoelstellingen te worden geformuleerd.⁴ De rechtbank leidt hieruit af dat de minister verplicht is om alle habitattypen en soorten in een Natura 2000-gebied aan te wijzen en daarvoor instandhoudingsdoelstellingen te formuleren, indien die ten tijde van belang in een meer dan verwaarloosbare oppervlakte in het desbetreffende Natura 2000-gebied voorkomen. De minister heeft dus, anders dan eisers menen,

niet mogen afzien van correctie van de aanwijzingsbesluiten. Voor de door eisers gestelde keuzevrijheid en een daardoor mogelijke belangenafweging is geen sprake (meer) bij de al aangewezen gebieden. Of en in hoeverre de staat van instandhouding gediend is met aanwijzing van bestaande habitattypen doet dus niet ter zake. Ook bedrijfsbelangen mogen dus geen rol meer spelen bij de aanwijzing. De door eisers aangevoerde bedrijfsbelangen mochten voor de minister dus geen reden vormen om van de toevoeging van habitattypes en of soorten af te zien.

12.4.1 Bij het bepalen van de instandhoudingsdoelstellingen (per habitatype) heeft de minister wel beleidsruimte om te bepalen hoe en wanneer de gunstige staat van instandhouding wordt bereikt.⁵ Bij de vaststelling van de instandhoudingsdoelstellingen kan en moet de minister naast de ecologische belangen dus wel rekening houden met de belangen op economisch, sociaal en cultureel gebied. Volgens de minister heeft hij dit ook gedaan door bij de instandhoudingsdoelstellingen gekoppeld aan een bepaalde habitatype relatief vaak te kiezen voor het minimaal noodzakelijke ambitieniveau 'behoud'.

Ter zitting heeft de minister op dit punt nog toegelicht dat vanwege de staat van instandhouding op macroniveau ook uitbreiding en verbetering van een habitatype moet worden nagestreefd, en dat de minister dan strategische keuzes maakt. Er wordt dan gekeken in welk Natura 2000-gebied het te verbeteren/uit te breiden habitatype voorkomt, in welk Natura 2000-gebied de omstandigheden het gunstigste zijn voor verbetering/uitbreiding en welke gevolgen het aanwijzen van dat Natura 2000-gebied voor verbetering van het specifieke habitatype heeft voor de omgeving als geheel. Er wordt daarbij in beginsel niet gekeken naar de gevolgen op individueel bedrijfsniveau.

12.4.2 Dit standpunt en deze werkwijze van de minister komen de rechtbank op zichzelf niet onredelijk of onjuist voor. Daarbij staat vast dat van de drie voor eisers van belang zijnde Natura 2000-gebieden (Duinen en Lage Land Texel/Duinen Den Helder- Callantsoog /Naardermeer) alleen het Natura 2000-gebied Duinen Den Helder- Callantsoog door het wijzigingsbesluit te maken krijgt met toevoeging van een habitatype (vochtige duinvalleien (kalkrijk), H2190B) waarvoor een verbeterings-/uitbreidingsambitie geldt. Alleen bij dit ambitieniveau, dat hoger ligt dan de minimumambitie 'behoud', was dus enige ruimte voor een afweging van belangen. [...]

Zie in dit verband ook de uitspraken van deze rechtbank van dezelfde datum inzake nrs.

[ECLI:NL:RBNHO:2023:11491](#), [ECLI:NL:RBNHO:2023:11494](#) en [ECLI:NL:RBNHO:2023:11495](#).

JnB 2023, 975

Rechtbank Midden-Nederland, 16-11-2023, [ECLI:NL:RBMNE:2023:6105](#)

college van gedeputeerde staten van de provincie Flevoland, verweerder.

Wet natuurbescherming (Wnb) 2.7 lid 2, 2.8 lid 1

NATUURBESCHERMING. NATUURVERGUNNING. PAS-MELDER. PROCESBELANG.

VERGUNNINGPLICHT. VOORTOETS. PASSENDE BEOORDELING. Verlenen natuurvergunning voor een bestaande bedrijfssituatie. De rechtbank sluit op voorhand niet uit dat er een verschil in rechtsgevolg bestaat tussen een natuurvergunning en een positieve weigering en dat een natuurvergunning de houder daarvan inderdaad een sterker recht geeft. Het voorzorgsbeginsel dat aan artikel 6, derde lid, van de Habitatrichtlijn ten grondslag ligt brengt mee dat gedeputeerde staten in gevallen waarin zij twijfelen over de vraag of sprake is van een voortoets of passende beoordeling, als bevoegd gezag zekerheidshalve kunnen aannemen dat significante gevolgen niet op voorhand kunnen worden uitgesloten. I.c. wordt geoordeeld dat gedeputeerde staten het betrokken onderzoeksrapport redelijkerwijs als

passende beoordeling hebben mogen aanmerken. Gedeputeerde staten hebben de natuurvergunning op basis van de passende beoordeling mogen verlenen.

Bij deze uitspraak is een [nieuwsbericht](#) ("Stikstof geen belemmering voor woningbouw Utrecht en agrariërs Flevoland") uitgebracht.

Zie in gelijke zin de uitspraak van dezelfde datum inzake [ECLI:NL:RBMNE:2023:6106](#).

Waterwet

JnB 2023, 976

Rechtbank Zeeland-West-Brabant, 03-11-2023, [ECLI:NL:RBZWB:2023:7838](#)

dagelijks bestuur van waterschap Brabantse Delta, verweerder.

Awb 8:5 lid 1, bijlage 1 1

Waterwet 5.1 lid 1

WATERWET. BEVOEGDHEID. I.c. is geen beroep mogelijk tegen de vaststelling van de legger als bedoeld in artikel 5.1 van de Waterwet. Artikel 8:5, eerste lid, van de Awb, gelezen in verbinding met artikel 1 van de Bevoegdheidsregeling bestuursrechtspraak, bepaalt dat beroep tegen het besluit tot vaststelling van een legger als bedoeld in artikel 5.1, eerste lid, van de Waterwet is uitgesloten. Hierbij geldt als uitzondering dat beroep niet is uitgesloten voor zover daarbij de ligging van een waterbergingsgebied of beschermingszone als bedoeld in die wet wordt vastgesteld of gewijzigd. De uitzondering doet zich hier niet voor. Het beroep van eiseres is niet gericht tegen de vaststelling of wijziging van de ligging van een waterbergingsgebied of beschermingszone, maar is enkel gericht tegen het feit dat het [rivier] niet is opgenomen in de legger.

Zie ook de samenvatting van deze uitspraak onder het kopje "Algemeen bestuursrecht" (JnB 2023, 964).

Overige jurisprudentie Waterwet:

- MK ABRS, 22-11-2023, [ECLI:NL:RVS:2023:4318](#).

[Naar inhoudsopgave](#)

Bijstand

JnB 2023, 977

MK CRvB, 24-10-2023, [ECLI:NL:CRVB:2023:2013](#)

college van burgemeester en wethouders van Maastricht.

Participatiewet (PW) 35

Beleidsregels bijzondere bijstand Maastricht 2018 (Beleidsregels) 6

PARTICIPATIEWET. AFWIJZING BIJZONDERE BIJSTAND REISKOSTEN IN HET KADER VAN OMGANGSREGELING. DRAAGKRACHT. Het college heeft bij de berekening van de draagkracht geen rekening hoeven houden met schulden en betaalposten. Uit artikel 35,

eerste lid, van de PW is namelijk niet af te leiden dat behalve met het inkomen en het vermogen ook met de uitgaven moet worden rekening gehouden. Ook uit de Beleidsregels volgt niet dat daarmee rekening moet worden gehouden en appelland heeft geen feiten of omstandigheden naar voren gebracht die aanleiding moeten geven om van dat beleid af te wijken.

4.4. [...] Het geschil spitst zich [...] toe op de vraag of het college bij het bepalen van de draagkracht van appelland rekening moest houden met de gestelde schulden en overige kosten. Deze beroepsgrond slaagt niet.

4.5. De beoordelingsruimte die het college heeft bij de vaststelling van de draagkracht houdt in dat het college vrij is te bepalen met welk deel van het in aanmerking te nemen inkomen boven bijstandsniveau rekening wordt gehouden en over welke periode de draagkracht in aanmerking wordt genomen.

4.6. Het college heeft voor de invulling van deze beoordelingsruimte beleid vastgesteld. Dit beleid is neergelegd in de Beleidsregels bijzondere bijstand Maastricht 2018 (Beleidsregels). Artikel 6 van de Beleidsregels houdt in dat bij een inkomen tot 110% van de geldende bijstandsnorm exclusief vakantiegeld geen draagkracht wordt berekend. Daarnaast wordt van het voor draagkracht in aanmerking te nemen inkomen (boven 110% van de norm) een percentage van 50% in mindering gebracht bij zogenaamde reguliere bijzondere kosten. Dit percentage heeft het college toegepast in het geval van appelland. Anders gezegd: 50% van het inkomen boven 110% van de norm telt in het geval van appelland niet mee bij het bepalen van de draagkracht. Met deze beleidsregel is het college binnen de grenzen van een redelijke beleidsbepaling gebleven. Concreet heeft het college bij de bepaling van de draagkracht rekening gehouden met de bedragen die appelland over de periode van 1 september 2018 tot 1 september 2019 heeft ontvangen aan loon en WW-uitkering en de in de maanden oktober en december 2018 ineens ontvangen bedragen aan transitievergoeding en ouderdomspensioenen.

4.7. Nog los van het feit dat appelland niet heeft onderbouwd welke kosten hij in de periode van 1 september 2018 tot 1 september 2019 had vanwege door hem gestelde schulden en betaalposten heeft het college, anders dan appelland meent, bij de berekening van zijn draagkracht hiermee geen rekening hoeven houden. Uit artikel 35, eerste lid, van de PW is namelijk niet af te leiden dat behalve met het inkomen en het vermogen ook met de uitgaven moet worden rekening gehouden. Ook uit de Beleidsregels volgt niet dat daarmee rekening moet worden gehouden en appelland heeft geen feiten of omstandigheden naar voren gebracht die aanleiding moeten geven om van dat beleid af te wijken.

JnB 2023, 978

MK CRvB, 17-10-2023, [ECLI:NL:CRVB:2023:2015](#)

college van burgemeester en wethouders van Berg en Dal.

Participatiewet (PW) 58 lid 2 aanhef en onder f ten eerste

PARTICIPATIEWET. TERUGVORDERING BIJSTAND. BRUIDSGAVE. NADERHAND

VERKREGEN MIDDELEN. Het college heeft bij de vaststelling van de in aanmerking te nemen middelen de bruidsgave terecht aangemerkt als vermogen. De bruidsgave is niet gelijk te stellen met partneralimentatie, alleen al omdat de aanspraak op de bruidsgave al eerder bestond. Dat de waarde van de gouden munten bij aanvang van de bijstand lager was, is, wat daar ook van zij, volgens vaste rechtspraak niet van belang. Bij de bepaling van de omvang van de in aanmerking te nemen middelen is het uitgangspunt het moment waarop de bijstandsgerechtigde over de middelen kan beschikken.

[Naar inhoudsopgave](#)

Sociale zekerheid overig

JnB 2023, 979

MK CRvB, 17-10-2023, [ECLI:NL:CRVB:2023:2111](#)

college van burgemeester en wethouders van Overbetuwe.

Participatiewet (PW) 35 lid 1

Regeling tijdelijke ondersteuning noodzakelijke kosten (TONK-regeling)

Gewijzigde Beleidsregel TONK

TONK. WOONKOSTEN. DRAAGKRACHT. Gelet op de gewijzigde beleidsregel TONK komt appellante over de periode van januari 2021 tot en met september 2021 een tegemoetkoming bij wijze van bijzondere bijstand toe van € 45,13 per maand.

4. De Raad beoordeelt of de rechtbank terecht het besluit om de TONK-aanvraag van appellante af te wijzen in stand heeft gelaten. [...]

4.4. Zoals ook in de in 4.1 bedoelde kamerbrieven is vermeld, moet de TONK-aanvraag worden beoordeeld als een aanvraag om bijzondere bijstand als bedoeld in artikel 35, eerste lid, van de PW. [...]

Doen de kosten zich voor?

4.5. Tussen partijen is in de eerste plaats in geschil of de woonkosten zich voor appellante voordeden. Appellante voert aan dat dit – anders dan het college stelt – wel het geval was. Zij verwijst daarvoor naar de bij de aanvraag overgelegde huurovereenkomst van 8 december 2020. Zij stelt dat zij op basis van die huurovereenkomst verplicht was € 800,- huur aan ouders te betalen. Deze beroepsgrond slaagt.

4.5.1. Uit de huurovereenkomst blijkt dat appellante met ingang van 8 december 2020 een juridisch afdwingbare verplichting had om € 800,- per maand aan haar ouders te betalen. Anders dan het college meent betekent het feit dat appellante tijdens de hoorzitting op 8 juli 2021 heeft gezegd dat zij de huur niet kon betalen en dit – afgezien van een gedeeltelijke betaling in maart 2021 – feitelijk ook niet heeft gedaan, niet dat zij van die verplichting was ontslagen. Voor het standpunt van het college dat zij de huur niet daadwerkelijk hoefde te betalen bieden de gedingstukken geen aanknopingspunten. [...]

4.5.2. Dat appellante de huur feitelijk niet betaalde betekent dus niet dat zij hiertoe niet verplicht was. De kosten deden zich dan ook voor en het standpunt van het college is dus niet juist. Dat standpunt miskent bovendien dat de TONK-regeling juist in het leven is geroepen voor situaties als die van appellante, waarin de huur niet meer kan worden betaald door een onverwachte aanzienlijke terugval in inkomen als gevolg van de coronacrisis.

4.5.3. Aan het bestreden besluit heeft het college dus ten onrechte ten grondslag gelegd dat de kosten zich niet voordeden.

4.6. Niet in geschil is dat de woonkosten van appellante noodzakelijk waren en voortvloeiden uit bijzondere omstandigheden.

Had appellante voldoende draagkracht?

4.7. Tussen partijen is wel in geschil of appellante onvoldoende draagkracht had om de woonkosten te betalen. Appellante heeft aangevoerd dat het college bij de berekening van haar draagkracht

rekening had moeten houden met de opslagkosten en de aflossingsbetalingen. Deze beroepsgrond slaagt niet.

4.7.1. De beoordelingsruimte die het college heeft bij de vaststelling van de draagkracht houdt in dat het college vrij is te bepalen met welk deel van het in aanmerking te nemen inkomen boven bijstandsniveau rekening wordt gehouden en over welke periode de draagkracht in aanmerking wordt genomen.

4.7.2. Het college heeft voor de invulling van deze beoordelingsruimte in het kader van de TONK-regeling beleid vastgesteld. Dit beleid is neergelegd in de gewijzigde beleidsregel TONK. Het houdt in dat 80% van het gezinsinkomen boven de geldende bijstandsnorm wordt beschouwd als draagkracht om in de noodzakelijke kosten te voorzien. Dat staat in artikel 5 van de beleidsregel. Daarbij wordt rekening gehouden met een drempelbedrag. Dat staat in artikel 6 van de beleidsregel. Met andere factoren dan de inkomsten en het drempelbedrag wordt geen rekening gehouden bij het bepalen van de draagkracht. Met deze beleidsregel is het college binnen de grenzen van de redelijke beleidsbepaling gebleven.

4.7.3. Anders dan appellante meent, heeft het college bij de berekening van haar draagkracht geen rekening hoeven houden met de maandelijkse opslagkosten en de maandelijkse aflossingsbetalingen. Uit artikel 35, eerste lid van de PW is namelijk niet af te leiden dat behalve met het inkomen en het vermogen ook met de uitgaven moet worden rekening gehouden. Ook uit de beleidsregels volgt niet dat daarmee rekening moet worden gehouden en appellante heeft geen feiten of omstandigheden naar voren gebracht die aanleiding zouden moeten zijn om van dat beleid af te wijken.

4.7.4. Hoewel duidelijk is dat appellante minder bestedingsruimte had als gevolg van haar uitgaven, heeft het college daarmee dus geen rekening hoeven houden.

4.8. Voor zover appellante heeft bedoeld aan te voeren dat haar draagkracht onvoldoende was om alle woonkosten te betalen, zodat zij wel recht had op een gedeeltelijke tegemoetkoming op grond van de TONK-regeling, slaagt de beroepsgrond wel.

4.8.1. Zoals ook het college al heeft berekend komt aan appellante gelet op de gewijzigde beleidsregel TONK over de periode van januari 2021 tot en met september 2021 een tegemoetkoming bij wijze van bijzondere bijstand toe van € 45,13 per maand. [...]

[Naar inhoudsopgave](#)

Bestuursrecht overig

Arbeidsomstandighedenwet

JnB 2023, 980

Voorzieningenrechter Rechtbank Limburg, 17-11-2023, [ECLI:NL:RBLIM:2023:6728](#)

Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid.

Arbeidsomstandighedenbesluit 3.16 lid 1, 9.10a lid 1

Beleidsregel preventieve stillegging arbeidswetten (Beleidsregel)

ARBOWET. VOVO. BEVEL TOT STILLEGGING. EVENREDIGHEID. I.c. wordt geoordeeld dat de Minister onvoldoende heeft gemotiveerd dat uitvoering van het bevel op dit moment nog evenredig is.

[...] 1.1. In [...] besluit [...] heeft de Minister aan verzoekster een bevel tot stillegging van werk voor de duur van een maand opgelegd in verband met herhaaldelijk overtreden van artikel 3.16, eerste lid, van het Arbeidsomstandighedenbesluit (Arbobesluit). [...]

[...] 20. Het is juist dat in de Arbeidsomstandighedenwet is verankerd dat werknemers hun werk op een gezonde en veilige manier moeten kunnen verrichten en dat de verantwoordelijkheid daarvoor primair ligt bij de werkgever. De werkgever heeft de verplichting een deugdelijk arbobeleid, gericht op de bescherming van de veiligheid en de gezondheid van werknemers, te voeren en deze zorgplicht houdt mede in dat de werkgever zijn werknemers moet beschermen tegen eigen fouten of onvoorzichtigheden. Maar het verbeteren van de veiligheidscultuur is een voortdurende proces, hetgeen de Minister ook erkent. Desgevraagd heeft de Minister ter zitting niet duidelijk kunnen maken wat verzoekster thans nog meer kan en moet doen dan zij al doet (te weten: het stimuleren van haar medewerkers om elkaar aan te spreken op onveilig werken, het strikt toezien op de naleving van de bij haar medewerkers bekende veiligheidsinstructies door het houden van adequaat toezicht en het zo nodig treffen van disciplinaire maatregelen) ten behoeve van een cultuurverandering en daarmee een gedragsverandering. Naar het voorlopig oordeel van de voorzieningenrechter heeft de Minister dan ook onvoldoende gemotiveerd dat uitvoering van het bevel nu nog evenredig is. De Minister kan dit alsnog doen in de bezwaarfase, maar gelet op het voorgaande, de onomkeerbaarheid van de stillegging en de mogelijke gevolgen daarvan voor verzoekster acht de voorzieningenrechter het belang van verzoekster totdat op haar bezwaar is beslist zwaarder dan het belang van de Minister bij handhaving van het besluit [...].

21. Het voorgaande betekent dat de voorzieningenrechter het verzoek om voorlopige voorziening toewijst en het besluit [...] schorst tot zes weken na bekendmaking van de beslissing op het bezwaar. De preventieve stillegging mag niet ten uitvoer worden gelegd. [...]

[Naar inhoudsopgave](#)

Huisvesting

JnB 2023, 981

MK ABRS, 22-11-2023, [ECLI:NL:RVS:2023:4327](#)

college van burgemeester en wethouders van Utrecht, appellant.

Huisvestingswet 2014 21

Wet bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur (Wet Bibob) 3 lid 1 aanhef en onder b

HUISVESTING. SPLITSINGSVERGUNNING. BIBOB. STRAFBARE FEITEN.

SAMENHANGCRITERIUM. ERNSTIG GEVAAR. Weigering aanvraag splitsingsvergunning. I.c. wordt geoordeeld dat het college de opgelegde bestuurlijke boetes voor het zonder vergunning onttrekken van woonruimte heeft kunnen betrekken bij het bepalen van de mate van gevaar. Aan het samenhangcriterium is in dit geval voldaan. De rechtbank heeft terecht geoordeeld dat geen ernstig gevaar bestaat dat de vergunning mede zal worden gebruikt om strafbare feiten te plegen. Het college had daarom de splitsingsvergunning moeten verlenen.

[...] Bij besluit van [...] heeft het college een aanvraag van [wederpartij sub 1] voor een splitsingsvergunning afgewezen.

[...] Welke feiten en omstandigheden mogen worden betrokken bij het bepalen van de mate van het gevaar?

5.2. [...] Met de uitspraak van de Afdeling van 23 februari 2022 is komen vast te staan dat de op 25 juni 2019 opgelegde bestuurlijke boetes voor het zonder vergunning onttrekken van woonruimte terecht zijn opgelegd. Anders dan de rechtbank, die nog geen kennis droeg of kon dragen van die uitspraak, heeft geoordeeld, heeft het college deze boetes dan ook kunnen betrekken bij het bepalen van de mate van gevaar.

Staat [wederpartij sub 1] in relatie tot strafbare feiten?

[...] 5.3.1. Aangezien de bestuurlijke boetes aan [wederpartij sub 1] zijn opgelegd, staat hij, anders dan hij betoogt, in relatie tot die strafbare feiten als bedoeld in artikel 3, vierde lid, aanhef en onder a, van de Wet Bibob.

Hangen de strafbare feiten samen met de activiteiten waarvoor de splitsingsvergunning is aangevraagd?

5.4. Aan het samenhangcriterium is voldaan als de strafbare feiten samenhangen met de activiteiten waarvoor de vergunning is afgegeven. Van activiteiten die samenhangen met die waarvoor de beschikking is gevraagd, kan worden gesproken als het gaat om activiteiten die in elkaars verlengde liggen.

5.4.1. De bestuurlijke boetes zijn opgelegd wegens het zonder vergunning onttrekken van woningen aan de bestemming tot bewoning. Dat is een overtreding van artikel 21, aanhef en onder a, van de Huisvestingswet. Naar het oordeel van de Afdeling liggen de activiteiten waarvoor de splitsingsvergunning is aangevraagd in het verlengde van deze overtreding. Die vergunning moet namelijk ook op grond van de Huisvestingswet worden aangevraagd. Dat de splitsingsvergunning, zoals [wederpartij sub 1] betoogt, op grond van een andere titel van de Huisvestingswet is aangevraagd, betekent niet dat geen samenhang bestaat. Artikel 3, derde lid, aanhef en onder a, van de Wet Bibob bepaalt immers niet dat het moet gaan om dezelfde soort overtredingen of strafbare feiten. De splitsingsvergunning maakt het mogelijk om vier woningen te realiseren. Die woningen kunnen vervolgens aan de bestemming tot bewoning worden onttrokken. Zoals dus ook in het advies van het LBB van 25 september 2020 staat beschreven, hangen de overtredingen van de Huisvestingswet samen met de activiteiten waarvoor de splitsingsvergunning is aangevraagd. Bestaat ernstig gevaar dat de vergunning mede wordt gebruikt om strafbare feiten te plegen?

5.5. De Afdeling is van oordeel dat het college niet redelijkerwijs het standpunt kon innemen dat sprake is van een ernstig gevaar dat de vergunning mede zal worden gebruikt om strafbare feiten te plegen als bedoeld in artikel 3, eerste lid, aanhef en onder b, van de Wet Bibob.

5.5.1. Weliswaar heeft [wederpartij sub 1] de Huisvestingswet overtreden, maar een nieuwe overtreding daarvan poogt hij nu te voorkomen door een vergunning aan te vragen. [wederpartij sub 1] heeft door overlegging van twee concept-koopcontracten aannemelijk gemaakt dat hij de appartementen na splitsing direct wilde verkopen. Die verkoop is, zo is ter zitting gebleken, niet doorgegaan, maar [wederpartij sub 1] heeft opnieuw betoogd dat hij geen nieuwe overtredingen van de Huisvestingswet wilde plegen met de splitsingsvergunning. Er is bovendien niet gebleken dat [wederpartij sub 1] vaker overtredingen van de Huisvestingswet heeft gepleegd, terwijl hij beroepsmatig actief is op de woningmarkt. Om deze redenen kan in dit geval dan ook geen ernstig gevaar bestaan op grond waarvan de splitsingsvergunning moest worden geweigerd.

5.5.2. De rechtbank heeft dan ook terecht geoordeeld dat geen ernstig gevaar bestaat dat de vergunning mede zal worden gebruikt om strafbare feiten te plegen. Het college had daarom de splitsingsvergunning moeten verlenen. [...]

JnB 2023, 982

ABRS, 22-11-2023, [ECLI:NL:RVS:2023:4324](#)

college van burgemeester en wethouders van Amsterdam (hierna: het college).

Internationale Verdrag inzake de Rechten van het Kind (IVRK) 3, 6, 27

HUISVESTING. Afwijzing urgentieverklaring. Artikel 27 van het IVRK bevat geen normen die vatbaar zijn voor rechtstreekse toepassing. Verwijzing naar ABRS 17-02-2021, [ECLI:NL:RVS:2021:328](#). Ditzelfde geldt voor artikel 6 van het IVRK, omdat ook deze bepaling, gelet op de formulering, geen norm bevat die zonder nadere uitwerking in nationale wet- en regelgeving door de rechter direct toepasbaar is. Verwijzing naar ABRS 02-05-2011, [ECLI:NL:RVS:2011:5071](#). Artikel 3 van het IVRK heeft rechtstreekse werking in zoverre het ertoe strekt dat bij alle maatregelen betreffende kinderen de belangen van het desbetreffende kind dienen te worden betrokken. Waar het gaat om het gewicht dat aan het belang van een kind in een concreet geval moet worden toegekend, bevat artikel 3, eerste lid, van het IVRK, gelet op de formulering ervan, geen norm die zonder nadere uitwerking in nationale wet- en regelgeving door de rechter direct toepasbaar is. Wel moet de bestuursrechter in dit verband toetsen of het bestuursorgaan zich voldoende rekenschap heeft gegeven van de belangen van het kind en daarmee of het bij de uitoefening van zijn bevoegdheden binnen de grenzen van het recht is gebleven.

JnB 2023, 983

Rechtbank Amsterdam, 21-07-2023, [ECLI:NL:RBAMS:2023:4613](#)

college van burgemeester en wethouders van de gemeente Amsterdam, verweerder (het college).

EVRM 4, 8, Eerste Protocol 1

Huisvestingswet 2014 21

Huisvestingsverordening 2020 4.2.1

HUISVESTING. BOETE. EVENREDIGHEID. Boete en last onder dwangsom voor het zonder vergunning verhuren van een woning. I.c. stelt de rechtbank de boete op nihil. De vergunningplicht geldt sinds 1 juli 2020. Vervolgens heeft eiseres haar woning in augustus 2020, slechts één maand daarna, verhuurd via AirBnB. Voor zover in algemene zin van burgers kan worden verwacht dat zij zich van vaak veranderende regelgeving op de hoogte houden, is de rechtbank van oordeel dat dat in het geval van eiseres, gelet op haar persoonlijke omstandigheden en het korte tijdsverloop sinds de daadwerkelijke invoering van het vergunningstelsel, niet kon worden gevraagd. Daarom valt het eiseres niet te verwijten dat zij niet wist dat inmiddels sprake was van een vergunningplicht.

[Naar inhoudsopgave](#)

Wet openoverheid / Wet openbaarheid van bestuur

JnB 2023, 984

Voorzieningenrechter Rechtbank Den Haag, 13-11-2023, [ECLI:NL:RBDHA:2023:17335](#)

college van burgemeester en wethouders van Westland, het college.

Wet open overheid (Woo) 4.1 lid 3, 5.1, 5.2

WOO. I.c. wordt geoordeeld dat artikel 9 van de vaststellingsovereenkomst de bepalingen van de Woo niet opzij kan zetten. Uitgangspunt van de Woo is immers openbaarheid van informatie. Dit betekent dat bij de overheid berustende informatie openbaar is, tenzij sprake is van één van de uitzonderingsgronden neergelegd in de artikelen 5.1 en 5.2 van de Woo. Bovendien volgt uit artikel 9 van de vaststellingsovereenkomst dat partijen in beginsel niet in de openbaarheid treden over (de inhoud van) de overeenkomst en de uitvoering daarvan, maar dat er een uitzondering is opgenomen voor eventuele publiekrechtelijke of politieke informatieplichten van de gemeente zoals bijvoorbeeld voortvloeiend uit de Woo. Artikel 9 staat dan ook niet in de weg aan openbaarmaking.

[Naar inhoudsopgave](#)

Vreemdelingenrecht

Terugkeerbesluit

JnB 2023, 985

Rechtbank Den Haag, zittingsplaats Roermond, 20-11-2023, [ECLI:NL:RBDHA:2023:17733](#)
staatssecretaris van Justitie en Veiligheid.

Richtlijn 2008/115/EG 6

TERUGKEERBESLUIT. De rechtbank ziet geen aanknopingspunten voor het oordeel dat er niet twee verschillende terugkeerbesluiten naast elkaar kunnen bestaan. Er is in dit geval namelijk sprake van twee terugkeerbesluiten die gericht zijn op verschillende rechtsgevolgen, doordat eiseres (mogelijk) beschikt over twee nationaliteiten.

[Naar inhoudsopgave](#)

Asiel

JnB 2023, 986

MK ABRS, 22-11-2023, [ECLI:NL:RVS:2023:4199](#)

staatssecretaris van Justitie en Veiligheid.

Verordening (EU) nr. 604/2013 27, 29

ASIEL. Een door de Afdeling getroffen voorlopige voorziening schort de overdrachtstermijn in Dublinzaken op als de rechtbank het overdrachtsbesluit eerder ook schorste.

Als de rechtbank bij wijze van voorlopige voorziening de overdrachtstermijn niet opschort, en de Afdeling bestuursrechtspraak wijst de voorlopige voorziening wel toe, blijft de overdrachtstermijn doorlopen.

1. Deze uitspraak gaat over de vraag of een door de Afdeling getroffen voorlopige voorziening op verzoek van de staatssecretaris de Dublin overdrachtstermijn van zes maanden kan opschorten. Het antwoord op die vraag is van belang voor de beantwoording van de vraag welke lidstaat verantwoordelijk is voor de inhoudelijke behandeling van de asielaanvraag. En dus voor de vraag of de staatssecretaris de aanvraag van de vreemdeling om hem een verblijfsvergunning asiel voor bepaalde tijd te verlenen terecht niet in behandeling heeft genomen. [...]

7. De Afdeling stelt vast dat uit het arrest [van het HvJEU van 30 maart 2023, E.N., S.S. en J.Y., [ECLI:EU:C:2023:272](#)] volgt dat een op verzoek van de staatssecretaris in hoger beroep getroffen voorlopige voorziening alleen de overdrachtstermijn opschort, als de voorzieningenrechter van de rechtbank de uitvoering van het overdrachtsbesluit in beroep al heeft opgeschort overeenkomstig artikel 27, derde lid, aanhef en onder c, van de Dublinverordening. Voor de opschorting van de uitvoering van het overdrachtsbesluit in beroep is noodzakelijk dat de rechtbank het verzoek om een voorlopige voorziening ook heeft toegewezen. Als de uitvoering van het overdrachtsbesluit in beroep niet is opgeschort, leidt toewijzing in hoger beroep van een verzoek van de staatssecretaris tot het treffen van een voorlopige voorziening niet tot opschorting van de overdrachtstermijn. Toewijzing van het verzoek in hoger beroep betekent in dat geval uitsluitend dat de staatssecretaris de uitspraak van de rechtbank niet hoeft uit te voeren totdat de Afdeling op zijn hoger beroep heeft beslist. De Afdeling zal haar rechtspraak op dit punt aanpassen.

7.1. De Afdeling realiseert zich dat deze uitspraak verstrekkende gevolgen heeft. Rechters in eerste aanleg wijzen verzoeken om een voorlopige voorziening doorgaans af nadat zij uitspraak hebben gedaan op het beroep. Dit leidt ertoe dat de staatssecretaris de overdracht gedurende de procedure in eerste aanleg vaak niet kan effectueren, terwijl de overdrachtstermijn doorloopt. Wanneer de Afdeling vervolgens een voorlopige voorziening op verzoek van de staatssecretaris toewijst, heeft dit alleen nog tot gevolg dat hij de uitspraak van de rechtbank niet hoeft uit te voeren totdat de Afdeling op zijn hoger beroep heeft beslist. Maar deze toewijzing kan dan geen gevolgen hebben voor de overdrachtstermijn. Dit leidt ertoe dat de overdrachtstermijn in voorkomende gevallen zal verstrijken, voordat de Dublinprocedure is afgerond. Hierdoor kan de staatssecretaris niet meer overdragen en komt zijn belang bij het hoger beroep te vervallen. Om deze patstelling te voorkomen, zijn er verschillende oplossingsrichtingen denkbaar. De rechtbanken zouden hun werkwijze kunnen aanpassen door eerder te beslissen op een verzoek om een voorlopige voorziening. Hierdoor wordt in de gevallen die daartoe aanleiding geven een dergelijk verzoek toegewezen in plaats van afgewezen omdat al in de hoofdzaak is beslist. Dan heeft de staatssecretaris wel de mogelijkheid om in hoger beroep een opschorting van de overdrachtstermijn te realiseren. Ook kan de wetgever zich beraden over de wijze waarop hij invulling heeft gegeven aan artikel 27, derde lid, van de Dublinverordening. Zo heeft hij ook de keuze om toepassing te geven aan artikel 27, derde lid, aanhef en onder a, en/of artikel 27, vierde lid, van de Dublinverordening.

Bij deze uitspraak heeft de Afdeling een [persbericht](#) uitgebracht.

JnB 2023, 987

MK ABRS, 17-11-2023, [ECLI:NL:RVS:2023:4282](#)

staatssecretaris van Justitie en Veiligheid.

Awb 8:45 lid 1

Bpb 2 lid 1 a

ASIEL. Proceskostenveroordeling. Geen vergoeding voor schriftelijke reactie. I.c. is geen sprake van schriftelijke inlichtingen die aan de bestuursrechter en op diens verzoek zijn gegeven.

2. Het hoger beroep gaat uitsluitend over de hoogte van de proceskostenveroordeling. De vreemdeling betoogt in zijn enige grief dat zijn schriftelijke reactie van 8 september 2023 op verzoek van de rechtbank verstrekte inlichtingen betreft, als bedoeld in artikel 8:45, eerste lid, van de Awb,

naar aanleiding van de inlichtingen en/of stukken die de staatssecretaris op 6 september 2023 heeft verstrekt. Volgens de vreemdeling had de rechtbank voor deze reactie een forfaitaire vergoeding moeten toekennen op grond van artikel 2, eerste lid, onder a, van het Bpb en onderdeel A1, punt 5, van de Bijlage bij het Bpb.

3. De Afdeling volgt de vreemdeling hierin niet. Schriftelijke inlichtingen in de zin van de bepalingen die de vreemdeling noemt, zijn inlichtingen die partijen of anderen geven aan de bestuursrechter en op diens verzoek. De schriftelijke reactie van 8 september 2023 voldoet hier niet aan. De rechtbank heeft de vreemdeling weliswaar de gelegenheid gegeven om die reactie in te dienen, maar dat is gebeurd uit het oogpunt van hoor en wederhoor en maakt nog niet dat de rechtbank de vreemdeling om het geven van schriftelijke inlichtingen heeft verzocht. De reactie valt ook niet onder een van de andere punten van onderdeel A1 van de Bijlage bij het Bpb. Met name is geen sprake van repliek in de zin van artikel 8:43, eerste lid, van de Awb omdat het geen reactie op het verweerschrift betreft, waarbij overigens ook niet de gelegenheid is geboden tot dupliek, wat bij repliek wel zou moeten. De rechtbank heeft dan ook geen vergoeding hoeven toekennen voor de schriftelijke reactie van 8 september 2023.

[Naar inhoudsopgave](#)

Richtlijnen en verordeningen

JnB 2023, 988

HvJEU (Tweede kamer), 23-11-2023, [ECLI:EU:C:2023:902](#)

XXX tegen Commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen.

Richtlijn 2011/95/EU 23

KWALIFICATIERICHTLIJN. Artikel 23 van richtlijn 2011/95/EU [Kwalificatierichtlijn] moet aldus worden uitgelegd dat het de lidstaten niet verplicht om aan de ouder van een kind met de vluchtelingenstatus in een lidstaat het recht op internationale bescherming in die lidstaat toe te kennen.

JnB 2023, 989

HvJEU (Tweede kamer), 23-11-2023, [ECLI:EU:C:2023:903](#)

XXX tegen Commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen.

Richtlijn 2011/95/EU 20, 23

KWALIFICATIERICHTLIJN. De artikelen 20 en 23 van richtlijn 2011/95/EU [Kwalificatierichtlijn] moeten aldus worden uitgelegd dat zij de lidstaten niet verplichten om aan de ouder die „gezinslid” in de zin van artikel 2, onder j), van deze richtlijn is van een kind met de vluchtelingenstatus in een lidstaat, het recht op internationale bescherming in die lidstaat toe te kennen.

[Naar inhoudsopgave](#)

Vreemdelingenbewaring

JnB 2023, 990

MK ABRS, 20-11-2023, [ECLI:NL:RVS:2023:4293](#)

staatssecretaris van Justitie en Veiligheid.

Vw 2000 6 lid 3

VREEMDELINGENBEWARING. GRENSDETENTIE. Door te overwegen dat niet aannemelijk is dat de vreemdeling tijdig aan Italië kan worden overgedragen, heeft de rechtbank niet onderkend dat de bewaringsrechter niet bevoegd is om een inhoudelijk oordeel te geven over de rechtmatigheid van een besluit op een asielaanvraag.

3.2. De staatssecretaris betoogt in zijn eerste grief terecht dat de rechtbank niet heeft onderkend dat de bewaringsrechter niet bevoegd is om een inhoudelijk oordeel te geven over de rechtmatigheid van een besluit op een asielaanvraag. De Afdeling verwijst naar de hiervoor genoemde uitspraak van 13 oktober 2023, onder 4 tot en met 4.4. De rechtbank heeft dat niet onderkend door te overwegen dat niet aannemelijk is dat de vreemdeling tijdig aan Italië kan worden overgedragen, omdat de staatssecretaris zonder nadere motivering niet langer van het interstatelijk vertrouwensbeginsel kan uitgaan voor Italië, aangezien er aanknopingspunten zijn dat sprake is van een structurele tekortkoming in de opvangvoorzieningen. Met deze overweging geeft de rechtbank namelijk een oordeel over de rechtmatigheid van de overdracht naar Italië en dat mag niet. Die rechtmatigheid kan pas aan de orde komen in een beroep tegen het besluit van de staatssecretaris van 9 maart 2023, om de asielaanvraag van de vreemdeling niet in behandeling te nemen, omdat Italië verantwoordelijk is voor de behandeling daarvan. Bovendien heeft de rechtbank hiermee niet onderkend dat zicht op overdracht binnen een redelijke termijn geen vereiste is voor een rechtmatige grensdetentie krachtens artikel 6, derde lid, van de Vw 2000, anders dan bij grensdetentie krachtens artikel 6a, eerste lid, in samenhang met artikel 6, eerste of tweede lid, van de Vw 2000.

[Naar inhoudsopgave](#)